

ADSUM

ČASOPIS BRATISLAVSKÝCH
A TRNAVSKÝCH BOHOSLOVCOV

Jakub Jurkovič
šéfredaktor

Ondrej Verbovský
zástupca šéfredaktora

Krištof Martinák
grafik

Andrej Kráľovič
grafik

Kristián Vrátny
redaktor

Štefan Pálesch
redaktor

Zoltán Ilcsik
redaktor

Martin Szöllösi
redaktor

Marek Mokoš
redaktor

OBSAH

- 3 Úvodník
- 4 Zo života seminára
- 12 Minfa
- 16 Modlitba
- 20 Spoločná fotografia
- 22 Zapol niekto žiarovku?
- 24 Rozhovor s prvákmi
- 28 Kríza rozhodovania
- 30 Evanjelista Lukáš
- 32 Trnavská novéna
- 36 Recenzia
- 37 Pozvánka na DOD
- 38 Objednávka, sudoku

Ďakujeme vydavateľstvu LÚČ, tlačiarňi DEVIN printing house a Michalovi Žákovi za ilustrácie.

Dobrovoľné príspevky

na časopis ADSUM môžete posilať na uvedené číslo bankového účtu.

S cirkevným schválením

Arcibiskupského úradu v Bratislave, dňa 28. 4. 2009, č. 1268/2009

Cenzor: Mgr. Vladimír Kiš

Jazykový korektor:

Mgr. et. Mgr. Martin Surový

Registrované na Ministerstve kultúry SR pod číslom: EV 722/08.

ISSN: 1335-7158 02

PODPORTE NÁS

Bankové spojenie časopisu (IBAN): SK13 1100 0000 0029 3537 1105

Dobrovoľný príspevok na jeden výtlačok je 0,70 €

Informácie a kontakt

online databáza: <https://www.ksnr.sk/casopis-adsum>

číslo 1, december 2024, ročník XXXVI. (2024/2025)

vydávajú: seminaristi Bratislavskej a Trnavskej arcidiecézy, Samova 14, 949 01 Nitra

e-mail: redakcia.adsum@gmail.com

ÚVODNÍK

Chcem Vám ponúknuť jedno povzbudenie. V Lukášovom texte Ježišovo detstvo sa uvádza dojímavá scéna. Staručký Simeon bol muž hlbokej viery, ktorý túžil a modlil sa za príchod Spasiteľa. Vedený Duchom Svätým prišiel do chrámu. Tam stretol Máriu, Jozefa a Dieťa Ježiša. Vzal Ježiša do náručia a vzdával Bohu vďaka a chválu týmito slovami: „Teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka v pokoji podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov: svetlo na osvetlenie pohanov a slávu Izraela, tvojho ľudu.“

Tí, ktorí sa modlia pred spaním túto modlitbu Cirkvi, opakujú Simeonove slová, keď sa každodenná práca blíži ku koncu. Som pozvaný postaviť sa na Simeonovo miesto – aby som si uvedomil, že počas práve končiaceho dňa aj mne bol Pán vložený do môjho náručia. Pýtam sa sám seba, či sa svetlo Krista, ktoré som v ten deň držal v náručí, odrážalo v mojich slovách, skutkoch a správani. Keď sa modlíme kompletórium v liturgii hodín, Simeonov chválospev je krásnou modlitbou na konci dňa. Je to spôsob, ako predĺžiť radosť z Vianoc v našich srdciach po celý rok. Je to spôsob, ako obnoviť našu vieru v Ježiša narodeného pre našu spásu. Uprostred všetkých povinností sústreďuje náš zrak viery na Božieho Syna, s ktorým sa stretávame mnohými spôsobmi.

Podľa príkladu Simeona Vám želim tri dary. 1. Pohotovosť Simeona reagovať na vnuknutia Ducha Svätého, ktorý Vás vedie, aby ste sa ako on stretli s Pánom Ježišom. 2. Simeonovu nežnosť, aby ste aj Vy prijali Ježiša s láskou do Vašich srdc. 3. Jeho poslušnosť Božiemu slovu, ktorá mu umožnila, aby na ňom zažiarilo svetlo Otcovej lásky, keď hľadel na Dieťa v náručí. Ďakujem za Vašu otvorenosť pre kňazské povolania vo Vašich rodinách. Prosím, modlite sa za mladých mužov, ktorí uvažujú o kňazskom povolaní. Potrebujú mať odvahu stretnúť sa s Kristom a šíriť jeho svetlo tým, že s láskou a veľkodušnosťou odpovedia na kňazské povolanie. Chválospevom Simeona nech všetci prežívame vianočné radosti po celý rok.

Mons. František Trstenský
spišský diecézny biskup

ZO ŽIVOTA SEMINÁRA

Primície

Novokňazi bratislavskej arcidiecézy, Viktor Varga z Eliášoviec a Peter Kupkovič zo Senca, slávil v júni vo svojich domovských farnostiach primičné sväté omše. Tieto slávnosti boli pokračovaním veľkej radosti z kňazskej vysviacky, ktorú prijali z rúk Mons. Stanislava Zvolenského, bratislavského arcibiskupa metropolitu. Na ich ceste kňazskou službou im vyprosujeme hojnosť Božieho požehnania.

*Foto: Človek a viera,
Zuzana Kostková*

Duchovné cvičenia

Nový formačný rok v seminári sme odštartovali duchovnými cvičeniami od 16. do 20. septembra 2024. Každému dobre padlo odísť do ústrania po rôznych letných aktivitách a stráviť intenzívny čas s Ježišom. Všetky prednášky, zamyslenia, rozjímania boli o sv. Petrovi, ktorého sa Ježiš pýta „Miluješ ma väčšmi ako títo?“ (Jn 21,15). Podnetné body k zamysleniu nám ponúkal kňaz Ján Kušnir, SVD.

Foto: Krištof Martinák

Kňazská vysviacka Juraja Ochabu

Vkladaním rúk a ordinačnou modlitbou sa 7. septembra 2024 náš spolubrat Juraj Ochaba stal kňazom. Uplynulé štyri roky pôsobil ako diakon vo farnosti Kráľovnej rodiny na Teplickej v Bratislave. My sme, samozrejme, nemohli chýbať ani na jeho primíciach v Modre, ktoré sa uskutočnili 21. septembra.

Foto: Kristián Vrátny

Veni Sancte

Nový formačno-akademický rok sme začali 24. septembra v nitrianskej katedrále už tradične za účasti otcov biskupov, prednášajúcich, bohoslovcov a ostatných študentov. Liturgickej slávnosti predsedal Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita. Po slávení Eucharistie sa v priestoroch kňazského seminára uskutočnilo slávnostné otvorenie akademického roka. Predstavitelia teologickej fakulty sa spolu so študentami zúčastnili imatrikulácie prvákov. Súčasťou programu bola aj prednáška profesorky Zlatice Plašienkovej o jezuitskom teológovi Pierrovi Teilhard de Chardinovi.

Foto: Matej Kuna

Workshop gregoriánskeho chorálu

Do seminára prijala pozvanie prof. Dr. theol. Glória Braunsteiner, PhD., ktorá našej Schole Cantorum vysvetlila základy spevu a interpretácie gregoriánskeho chorálu. Workshop sa skladal z teoretickej a praktickej časti. V teoretickej časti sme si vysvetlili kvadratickú notáciu a v praktickej časti sme aplikovali získané poznatky, ktoré nám pani profesorka odovzdala.

Foto: Kristián Vrátny

Celoslovenské stretnutie chrámových hudobníkov

Druhý ročník celoslovenského stretnutia chrámových hudobníkov sa uskutočnil 28. septembra v priestoroch Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule. Hlavnou témou stretnutia bola otázka, ako docieľiť aktívnu účasť veriacich na liturgickom speve. Ako rečníci vystúpili otec Aleš Písařovic, profesor Wiesław Delimat, Domonkos Farkas a otec Konstantin Reymaier. Stretnutia sa zúčastnili aj bohoslovci Marek Mokoš – regens scholy, Jakub Jurkovič – organista, Matej Bohuš – organista a Kristián Vrátny – kantor.

Foto: Kristián Vrátny

Požehnanie reverend

V utorok 15. októbra sa v kaplnke sv. Gorazda uskutočnil obrad požehnania reverend našim spolubratom. Slávnostnú svätú omšu celebroval nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Za Bratislavskú arcidiecézu si po prvýkrát reverendu obliekol Marek Mokoš. Tento významný obrad symbolizuje ochotu a odhodlanie kráčať za Kristom v služobnom kňazstve.

Foto: Andrej Kráľovič

Martinské hody

Sviatok svätého Martina, patróna Bratislavskej arcidiecézy, sme spoločne s celým seminárnym spoločenstvom oslávili v Bratislave v nedeľu 10. novembra v rámci Svätomartinského trojdnia. Po spoločnom obede v Martineu nám otec arcibiskup predstavil projekt rekonštrukcie bratislavského seminára.

Foto: Človek a viera, Vladimír Šimko

Trnavská novéna

Počas Trnavskej novény sme si v seminári vyhradili čas na to, aby sme sa prišli modliť a prosiť Trnavskú Pannu Máriu o orodovanie. Tohtoročný program bol bohatý a príhovory otcov biskupov veľmi podnetné.

Foto: Človek a viera, Kristína Újová

Diecézne stretnutie mládeže

Zúčastnili sme sa diecézneho stretnutia mládeže Cliptime. Témou tohto ročníka bola nádej. Má to súvis s prípravou na nadchádzajúci jubilejný rok. Zaujímavé svedectvo s názvom „Nádej má meno Ježiš“ ponúkol Edo Filo. Program bol zavŕšený svätou omšou, ktorú slávil Marek Vranka.

Foto: Peter Zongor

Diakonská vysviacka

Náš spolubrat Martin Szöllösi sa vkladaním rúk a ordinačnou modlitbou otca arcibiskupa Mons. Jána Oroscha stal 30. novembra diakonom. Vysviacka sa konala v Bazilike sv. Ondreja v Komárne. Na príhovor tohto veľkého svätca – patróna povolání – Martinovi vyprosujeme hojné Božie požehnanie na jeho ceste za Kristovým kňazstvom.

Foto: Andrej Královič

Ondrej Verbovský, Kristián Vrátny

MINFA

MLADÍ

V krásnom prostredí ubytovacieho zariadenia Rafael v Dolnej Krupkej sa počas leta 2024 uskutočnil miništrantský tábor MINFA. Pripravili ho bohoslovci Bratislavskej a Trnavskej arcidiecézy. Podujatie prebiehalo počas dvoch júlových turnusov a zúčastnilo sa ho spolu päťdesiat miništrantov z rôznych farností našich arcidiecéz. S organizáciou bohoslovcom pomáhali aj štyria skúsení animátori – bývalí minfáci. Obhacujúci program pozostával zo spoločného stolovania, modlitieb, svätých omší, krátkych divadelných scénok, spoločných športových aktivít a hier. Tohtoročnú Minfu sprevádzal príbeh Janka Havlíka, odvážneho mladého muža a už terajšieho blahoslaveného, ktorý zasvätil svoj život Bohu. Tábor začal večerou, po ktorej nasledovali zoznamovacie aktivity a minfácke batikovanie tričiek do rôznych farieb. Farba každého trička symbolizovala príslušnosť k jednej zo skupín – Dubovce, Ladce, Nitra a Skalica. Jednotlivé mestá sú spojené s Jankovým životom.

Prvý deň: Povolanie a každodennosť

Prostredníctvom úvodnej divadelnej scény mali miništranti možnosť spoznať Janka Havlíka ako malého chlapca. Už od útleho veku cítil hlbokú túžbu stať sa kňazom, slúžiť Bohu a pomáhať ľuďom. V scénke sa objavila aj postava jeho učiteľa, ktorý mal na neho pozitívny vplyv a inšpiroval ho v jeho štúdiu. Scénka

bola predzvesťou celého dňa, ktorý bol venovaný rôznym aktivitám rozvíjajúcim hodnoty a posilňujúcim vzájomnú spoluprácu. Miništranti si zahrli hru „Uhádni, kto?“, v ktorej museli identifikovať osobnosti a zamerať sa na jedinečnosť každého človeka. Tento program podporil miništrantov v rozvoji schopnosti rozpoznávať a vážiť si individualitu každého človeka. Nasledovala aktivita „Prepisovanie textu“ v ktorej si chlapci vyskúšali, aké náročné môže byť prenášať pravdu a poslanstvo viery. Ďalšou aktivitou bolo rozpoznávanie jazykov, kde sa miništranti učili, že poslanstvo Božej lásky je univerzálne a môže byť chápané bez ohľadu na jazyk či pôvod. Večer bol zakončený hrou „Povolania“ v štýle pantomímy, pri ktorej sa miništranti učili prekonávať rôzne životné výzvy a pritom si rozvíjali schopnosť spolupráce.

Druhý deň: Vytrvalosť v ťažkých časoch

Druhý deň bol venovaný téme vytrvalosti, ktorej symbolom bola Jankova nezlomná vôľa počas obdobia neslobody. Deň sa začal divadelnou scénkou zobrazujúcou desivé situácie, ktoré Janko zažil počas Akcie K, keď komunistická moc zatkla a uväznila rehoľníkov. V scénke miništranti videli Jankovu pevnú vieru, hoci čelil neľahkým podmienkam doby. Potom čakali miništrantov rôzne aktivity, vďaka ktorým lepšie pochopili význam vytrvalosti. V parku pred kaštieľom sa skupiny stretli s animátormi a spolu s nimi prechádzali cez rôzne stanovišťa, na ktorých si museli navzájom pomáhať. V jednej z úloh mali napríklad vytvoriť si symbolické

občianske preukazy, aby mohli prechádzať cez most. Neskôr ich indície zaviedli ku jaskynke, kde ich čakali tzv. naháňačky. Miništranti museli preniknúť až k jaskyni, kde sa nachádzala posledná indícia, pričom bohoslovci a animátori ich v tejto snahe zdržovali.

Tretí deň: Nesloboda

Tretí deň bol zameraný na tému neslobody, ktorá sa prelínala Jankovým životom v období totality. Divadelná scéнка miništrantom priblížila jeho obžalobu a väzbu v Justičnom paláci. Vyvolala silné emócie a podnietila k úvahe o hodnote slobody. V scénke Janko na súdnom procese vyjadril svoju ochotu prijímať tresty na seba len preto, aby mohol uľaviť utrpeniu iných. Po divadelnej scénke sa miništranti presunuli na ihrisko, kde ich čakali štafetové súťaže poukazujúce na neslobodu. Po poobednom výlete sa všetci najedli a oddýchli si pri spoločnej grilovačke. Celý deň bol symbolickým odkazom na dôležitosť vzájomnej podpory a odhodlania nenechať sa ničím znechutiť.

Štvrtý deň: Jankove pochybnosti a poslanstvo pomoci druhým

Štvrtý deň bol venovaný Jankovým pochybnostiam vo väzení a jeho životnému mottu „Každému sa snaž pomôcť.“ Tento odkaz, ktorý zároveň sprevádzal priebeh celého miništrantského tábora, si kedysi sám Janko poznačil do svojho

denníčka. Miništranti sa zamysleli nad významom pomoci druhým prostredníctvom hier zameraných na spoluprácu. Úlohou dvoch skupín bolo spolupracovať na dokončení konkrétneho zadania, pričom sa naučili, že vzájomná pomoc môže uľahčiť splnenie cieľa a zlepšiť výsledok oboch stranám. Po poobednom minifa-futbalovom turnaji nasledoval večer venovaný kvízu a záverečnému vyhodnoteniu bodov jednotlivých skupín za všetky športové aktivity. V záverečnej divadelnej scénke bol znázornený príbeh Jankovho návratu domov a jeho dychberúci odchod na večnosť, ktorý bol pre každého miništranta silným momentom.

Počas tábora nás všetkých poctili a potešili svojou návštevou otec biskup Jozef Haľko, ako aj otcovia z kňazského seminára Peter Pajerský, Vladimír Kiš a Róbert Horka. Na minfacke časy si prišli zaspomínať aj novovysvätení kňazi a bývalí „Minfáci“ – Peter, Samuel a Janko, spolu s kňazmi Martinom a Martinom, ktorí boli k dispozícii chlapcom na prijatie sviatosti zmierenia. Cítíme veľkú vďaku za vrúčne prijatie miestnym pánom farárom Františkom Bačíkom a miestnymi veriacimi vo farnosti Dolná Krupá. Ďakujeme zo srdca všetkým, ktorí prispeli akýmkoľvek spôsobom k požehnanému priebehu oboch turnusov.

Ondrej Verbovský
Foto: Alexander Nojic

ZAČÍNA MODLITBA PREŽEHNANÍM?

ZAMYSLENIE

Je ticho modlitba?

Andrej Hlúšek, 4. roč.

„Pán sa prihovára človeku primárne v tichu, je dôležité, aby toto ticho človek vedel naplniť hlbokým uvedomením si Božej prítomnosti, ktorá je z jeho strany vyjadrením lásky aj pri zdanlivej absencii akýchkoľvek slov.“

Modlím sa na svätej omši aj keď sa neviem vždy sústrediť?

Dominik Broniš, 4. roč.

„Pri svätej omši sa nikdy nemodlím sám. Vždy je okolo spoločenstvo – nielen tých, čo sú so mnou práve v kostole, ale spoločenstvo celej Cirkvi. Som presvedčený, že vtedy, keď nie som sústredený, toto spoločenstvo nesie moje modlitby a nielen vynahrádza moju nepozornosť, ale aj prináša Bohu všetko to, čo mám na srdci.“

Čo robím, keď rozjímam?

Dominik Brodňan, 6. roč.

„Pri rozjímaní sa stretávam s Pánom v jeho slove. On hovorí k môjmu srdcu, môžem ho počúvať a vstupovať s ním do priateľského rozhovoru.“

Na Vianoce tohto roku sa otvára Jubilejný milostivý rok 2025. Svätý Otec František v rámci príprav v januári 2024 otvoril Rok modlitby. Posolstvo pápeža kladie dôraz na to, aby sme znovu objavili veľkú hodnotu a absolútnu nevyhnutnosť modlitby.

Určite sú nám všetkým dobré známe základné definície pre modlitbu. Modlitba je povznesenie mysle k Bohu, prosba k Bohu alebo dialóg Boha a mňa. Pri hlbšom uvažovaní už hovoríme o tom, že modlitba je vzťah – ja a Boh, alebo teologickejšie vyjadrenia pre modlitbu by boli: Duch svätý sa modlí v nás či modlitba je vyjadrením našej viery a prejavom Božej lásky k nám, modlitba je Boží dar.

Kedy sa vlastne modlím a ako sa mám modliť? Poznáme množstvo rôznych modlitebných spoločenstiev, máme široké spektrum literatúry na tému modlitba, internet a mobilné aplikácie ponúkajú všetky typy a formy, ako sa modliť. Môžeme vôbec hovoriť o tom, ako má vyzeráť modlitba, či vieme modlitbu zarámcovať iba do pevne stanovených foriem a noriem? Veľmi dobrou a podstatnou otázkou je i samotný názov toho príspevku: „Začína modlitba prežehnaním?“

Karl Rahner začína svoju úvahu o modlitbe nasledovnými myšlienkami

mi: „Pane chcem ti rozprávať o svojich modlitbách. Aj keď sa mi občas zdá, že málo dbáš, čo v nich chcem povedať. Nečudujem sa, Pane Bože, že moje modlitby padajú na zem ďaleko od teba, veď i ja sám neraz nepočúvam, čo sa modlím. Modliť sa, to je pre mňa často iba ‚úloha‘, ‚penzum‘ ktorú si splním, som rad, že ju mám za sebou, A preto som pri modlení zaujatý viac svojou ‚úlohou‘ ako tým, aby som bol v modlitbovom postoji pri tebe“.

Podstatným pochopením modlitby je, aby sme z našej modlitby nerobili žiadnu techniku. Nemodlíme sa preto, aby sme si splnili svoju kresťanskú povinnosť alebo aby sme mali dobrý pocit, ale preto, lebo milujeme. Samotný Ježiš, náš najlepší učiteľ modlitby, sa nemodlí, aby sa naplnila jeho povinnosť, ale je to jeho túžba byť s Otcom. Z evanjelií poznávame, že modlitba je stavom. Je to moment intímneho, osobného a blízkeho spočínutia vo chvíli s Bohom Otcom. Modlitba je spojenie sa s Bohom, nie mechanizmus.

Najjednoduchším návodom a pomôckou pre nás je meditácia a odporúčania sv. Terézie z Lisieux. Pre tento základný stupeň modlitby, ale aj pre modlitbu vôbec, je vhodné zamerať sa na človečenstvo Ježiša Krista. Je to jej osobná skúsenosť a rada. Ponúka nám to, čo bolo počas mnohých rokov záchranou pre ňu samu a aj pre nás. Píše: Začiatok (duša) „sa môže postaviť do prítomnosti Krista, nech s ním často rozpráva a nech sa snaží zamilovať si

Je pre mňa hudba modlitbou?

Jakub Jurkovič, 5. roč.

„Áno. Nábožné piesne svojou melódiou a textami často vyjadrujú to, na čo niekedy neviem nájsť vhodné slová. Vhodná melódia dokáže koncentrovať myseľ a sústrediť sa na Božiu prítomnosť. Rovnako je pre mňa modlitbou vďaka, keď si uvedomím, že môžem hrať a spievať na Božiu chválu. Modlím sa na svätej omši, aj keď sa neviem vždy sústrediť?“

Dá sa pri športe modliť?

René Brandýs, 2. roč.

„Telo je súčasťou nášho duchovného života. Náš duchovný život sa nedá od toho telesného jednoducho oddeliť. Športové snaženie sa o zdravšie telo je teda zároveň určitou nezastupiteľnou pomocou našej modlitbe.“

Aký je môj vzťah k adorácii?

Kristián Vrátny, 2. roč.

„Môj vzťah k adorácii má ďaleko od ideálu. Často vnímam adoráciu ako boj a nedokážem sa sústrediť na Ježiša. No práve vtedy si uvedomujem, že Pán, ktorý pozná moje srdce, ma bezpodmienečne prijíma ako svojho syna, bez ohľadu na moje nedostatky.“

Otče nás či osobná modlitba?

Štefan Pálesch, 5. roč.

„Aspekt predpísanej, ale aj osobnej modlitby je veľmi dôležitý a k obom nás pozýva Pán Ježiš. Pán Ježiš teda dáva silný dôraz nielen na aspekt predpísanej modlitby, ale aj na rozmer dialógu s nebeským Otcom vďaka modlitbe vlastnými slovami, ktoré vyvierajú z hĺbky srdca, aby sa naša modlitba stala viac osobnou a aby sme ju dokázali intenzívnejšie prežívať.“

Prečo ruženec?

Ondrej Verbovský, 5. roč.

„Pretože ho mám rád. Ruženec je pre mňa ako kotva, ktorá ma drží blízko Krista a Panny Márie v každom čase, no najmä v tom, keď prídu búrky života. Ruženec je rozhovor s Matkou, ktorá ma vždy vedie k svojmu Synovi.“

V čom je prítiažlivá modlitba z Taizé?

Vladimír Kiš, spirituál

„Modlitba komunity bratov v Taizé je vzácnym prostriedkom duchovného života mnohých kresťanov. Pozostáva zo žalmov, biblických textov, prosieb, modlitieb, ale aj ticha. No jej najznámejším prvkom sú zrejme spevy, ktoré sú krátke a opakované, aby sa jednoduchý text kresťanskej tradície premenil na oslavu, meditáciu alebo modlitbu. Umožní sa tak, aby modlitba nerezonovala len na perách a v mysli, no zostúpila do srdca človeka.“

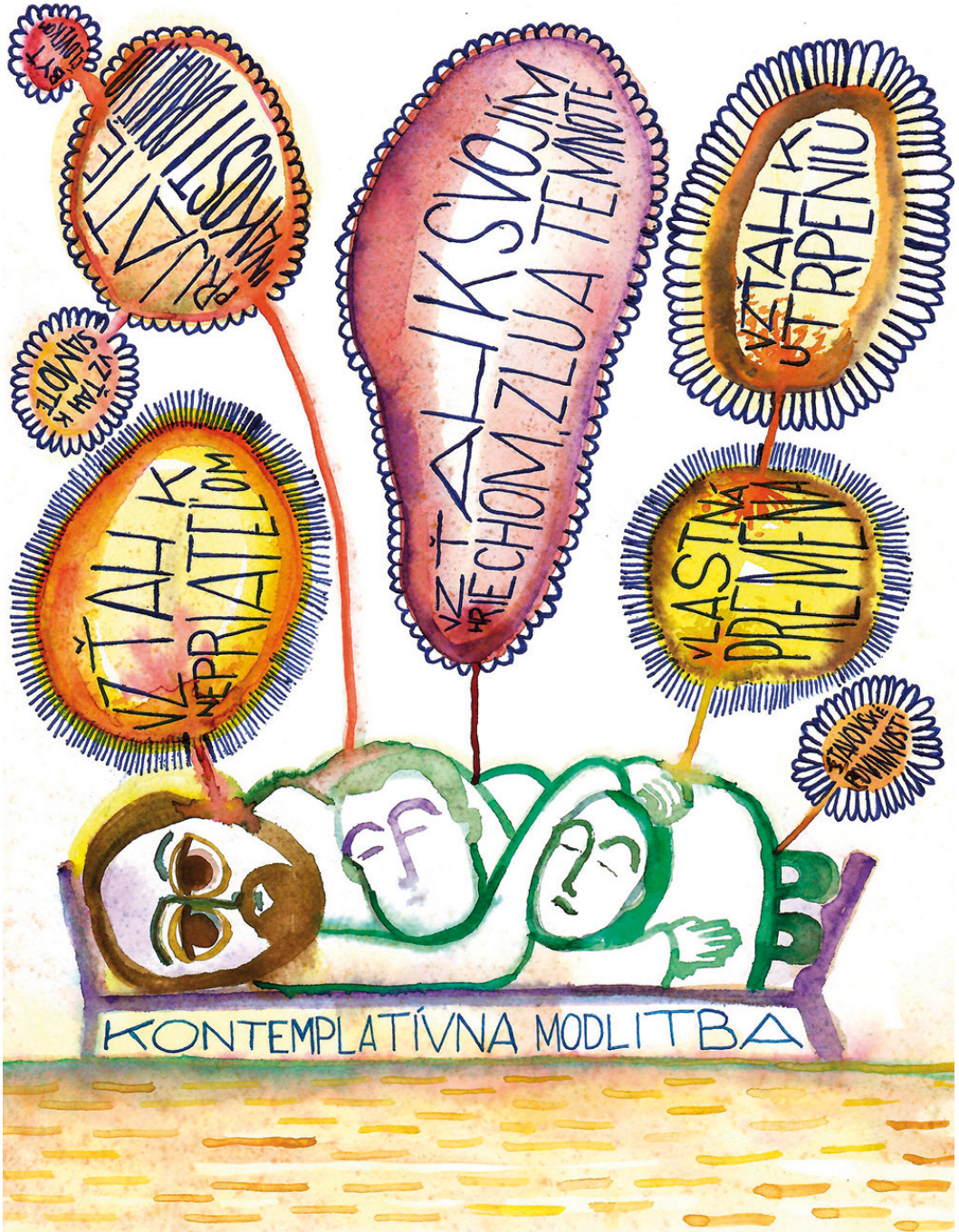
jeho človečenstvo tak, že na neho stále myslí. Nech ho prosí o pomoc vo svojich potrebách, nech s ním plače, nech sa s ním teší a raduje a nech sa snaží, aby na neho nezabúdala. A to všetko nie pomocou naštudovaných modlitieb, ale pomocou jednoduchých slov, ktoré vyvierajú z jej túžby.“

Ďakujeme Bohu za to, že môžeme byť v jeho blízkosti. Našou úlohou je robiť Ježišovi radosť tým, že sme pri ňom, že sme s ním (porov. Mk 3, 14). Žiť v stálej prítomnosti Božej, v prítomnosti Ježiša Krista pomáha v každom stave a je to najlepší prostriedok, ktorý nám pomôže rásť v modlitbe. Karl Rahner na záver svojej úvahy o modlitbe píše: „zmyslom mojich každodenných modlitieb nie je to, na čo myslím, o čom sa pri tom rozhodujem a čo cítim a chcem, ale prosím, aby moja duša bola pripravená na hodinu, keď jej dáš možnosť, aby sa sama vmodlila do teba. Bože mojich modlitieb, daj mi milosť, aby som v modlitbách čakal na teba.“ Modlitba, aj keď je zápasom až po posledného dychu, nech je stavom, v ktorom zakúšame vôňu svätosti a Božej otcovskej blízkosti. Odpoveď na otázku z názvu tohto článku, či sa začína modlitba prežehnaním, β nie je dôležitá. Určite nám prežehnanie pomáha vstúpiť do modlitby, ale či sa naozaj modlím, je otázka na mňa.

Marek Mokoš

Grafické vyhotovenie: Rastislav Svitek

MODLITBA KRESBOU

ZAPOL NIEKTO ŽIAROVKU?

MINIŠTRANTI

Milí ministranti, v tomto článku sa dočítate o svetle a jeho symbolike. Ako súvisí táto téma s vašou službou ministra? Svetlo je dôležitým liturgickým prvkom. Symboliku svetla môžeme veľmi jasne vnímať napríklad počas veľkonočnej vigílie, pri krste alebo pri pohrebnej svätej omši. Vtedy sa svetlo vždy zapaluje a symbolizuje veľkonočné tajomstvo a víťazstvo svetla nad temnotou.

Skúsme sa na tému svetla pozrieť ešte z iného uhla. Počas svätej omše

stojíte ako ministranti vedľa kňaza, v bezprostrednej blízkosti Pána Ježiša. Znamená to pre vás niečo? Zamysleli ste sa niekedy nad tým, že pri každej svätej omši sa pod spôsobom chleba a vína stáva prítomným ten istý Boh, s ktorým sa jedného dňa stretneme v nebi? Ak sa na to pozrieme z tejto perspektívy, svätá omša je tá najúžasnejšia vec na svete a účasť na nej je spojená s obrovskou zodpovednosťou. Prejavuje sa táto skutočnosť v mojom správaní a prežívaní vzťahu s Bohom tým, že pravidelne slúžim pri Pánovom oltári?

Počas vianočných sviatkov oslavujeme lásku, vďaka ktorej sa Svetlo sveta stalo telom a prebývalo medzi nami. Môžeme sa pýtať seba samých, či táto skutočnosť svetla žiari v našom každodennom živote. Odpovedať si musí každý sám. Rád by som sa s vami podelil o niekoľko myšlienok zo Svätého písma, ktoré vysvetľujú symboliku svetla.

Človek – ako bytie stvorené Bohom – je v Písme povolaný vybrať si cestu svetla a vyžarovať tak božské svetlo. Tento motív nachádzame i v Novom zákone v súvislosti s Ježišovými učeníkmi – apoštolmi. Ježiš ich vyzýva, aby nenechali svetlo zhasnúť, ale aby sa stali „synmi svetla“ a vyžarovali Božiu slávu. Teda čím sme bližšie k Pánu Bohu, tým žiarivejšou bude aj naša tvár. Spomeniem Mojžiša, ktorému tvár pri zostupe z vrchu Sinaj po stretnutí s Bohom žiarila tak, že si ju musel zakryť. To isté môžeme vidieť v prípade Ježišovho premenenia na vrchu Tábor, kde jeho tvár „zažiarila sťa slnko“ (Mt 17, 2). Evanjelista Matúš popisuje spravodlivých v Božom kráľovstve ako ľudí „žiariacich ako slnko“ (Mt 13, 43).

Dávam vám do pozornosti ikonu Premenenie Pána datovanú do 15. storočia. Je celá zaliata svetlom. Nie sú na nej žiadne tieň. Svetlo nepochádza zo zdroja svetla, ale z osoby samého Krista. Ostatné zobrazené postavy na ikone vyžarujú svetlo zvnútra, svojou účasťou na Kristovom svetle. Podľa tradície sa v samotnej svetelnosti ikony prejavuje usmerňujúca prítomnosť Ducha Svätého. Je to prítomnosť Du-

cha Svätého, ktorá prekrýva akýkoľvek konkrétny zdroj svetla v ikonografickom zobrazení. Ikona má tri stupne božského poznania okolo postavy Krista. Svetlo, Pán: zjavenie; kruh predstavuje oblak; tmavý stred je „žiariaci“ tieň. Z tmavého stredy expresívnym spôsobom vyražajú lúče, ktoré vytvárajú žiaru okolo postavy Krista. Ikona Premenenie Pána je o svetle, o zjavení božskej žiary, o nadčasovej sláve Boha.

Podľa Božieho príkladu je človek povolaný nielen svietiť, ale aj pomáhať svojim bližným, privádzať ich ku Svetlu a odhaľovať v nich dobro.

Viem, že to znie príliš jednoducho a skutočnosť je odlišná. Keď som bol na základnej škole, mnohokrát sa ma spolužiaci pýtali: „Ty chodievaš do kostola v 21. storočí?“ Nie je jednoduché vydávať svedectvo o našej viere, o našom svetle, ktorým je Ježiš. Ale uvážme predsa: na čo nám je priateľ, ktorý sa nás nevie alebo nechce verejne zastáť? To isté platí aj o našom vzťahu s Ježišom. Každý vzťah je živo spojený so zodpovednosťou a obetou. Prečo by to malo byť inak vo vzťahu k Pánu Bohu, ktorý je zdrojom všetkého dobra.

Milí miništranti, vašimi skutkami odvážne ukážte svetlu, že Ježiš Kristus sa narodil vo vašich srdciach a možno zvlášť teraz, pri príprave na Vianoce. Nech úprimná viera a láska prežiarí gýčové svetlá vianočných stromčekov. Zažiarite!

Zoltán Ilcsik

SVEDECTVO PRVÁKOV

Marko Krajči

Bratislava-Petržalka

Marko, ty si sviatosti prvého svätého prijímania a birmovania prijal až ako 21-ročný. Kedy sa začal meniť tvoj postoj k životu a k Cirkvi? Aké okolnosti k tomu prispeli?

Koncom strednej školy sa začal meniť môj pohľad na život, na Boha a na Cirkev. Čítal som čoraz viac duchovnej literatúry. Veľmi na mňa zapôsobil životopis o svätom Pátrovi Piovi od Johna A. Shuga, Vyznania od svätého Augustína a neskôr známa trilógia kníh od pápeža Benedikta XVI. „Ježiš Nazaretský“. Popritom podnietili rast môjho vzťahu s Bohom aj inšpiratívni kňazi z našej farnosti a príklad mojich najbližších z rodiny. Rástla vo mne túžba po modlitbe, a tak som si začal vyhradzovať čas pre Pána. Avšak v tomto období som ešte neprijímal sviatosti Cirkvi. Sviatosť prvého svätého prijímania a birmovania som prijal v bratislavskom UPC-čku v máji roku 2018. Bolo to pre mňa obdobie veľkého duchovného nadšenia a radosti.

Kedy si začal prvýkrát uvažovať nad povolaním ku sviatostnému kňazstvu? Odpovedal si „hned“ na Božie volanie, alebo si si nechal čas na premyslenie?

Už pred začatím prípravy na prijatie sviatostí som reálne uvažoval nad

kňazstvom. Pre prvotné nadšenie po prijatí sviatostí som zvažoval, že zanechám štúdium na Ekonomickej univerzite a prestúpim na štúdium teológie. Nechcel som sa však uponáhľať. Povedal som si, že čas preverí túto moju túžbu. Pokračoval som v už začatom štúdiu, a nakoniec som si prihlášku nepodal ani po dokončení vysokej školy. Začal som pracovať na plný úväzok v oblasti ľudských zdrojov, kde som využíval obidva jazyky, ktoré som vyštudoval – angličtinu a francúzštinu. Úvahy o kňazstve sa napriek tomu nevytratili a po čase opäť zosilneli. To ma priviedlo k tomu, že som sa po dvoch rokoch rozhodol opustiť zamestnanie.

Čo bolo ďalej? Kam smerovali tvoje kroky?

Vydal som sa sám na približne osemsto kilometrov dlhú púť. Moje kroky – a bolo ich veľmi veľa – smerovali z francúzskych Pyrenejí do Santiago de Compostela. Už dlho ma Svätjakubská cesta lákala a cítil som, že by mi mohla pomôcť rozhodnúť sa, ktorým smerom sa mám v živote vydať. Po dobrodružnom mesiaci strávenom putovaním k väťému Jakubovi som nabral odvahu a pevnejšiu dôveru v Pána. Domov som sa vrátil s tým, že v septembri chcem nastúpiť do kňazského seminára v Nitre. Z púte som si priniesol množstvo krásnych duchovných zážitkov a v neposlednom rade

odhodlanie prekročiť pochybnosti a urobiť krok viery, ktorý je nevyhnutný pri nasledovaní kňazského povolania. Správu o prijatí do kňazského seminára som prijal s radosťou. Chcem žiť v prítomnosti, byť v nasledovaní povolania úprimný a dorastať do neho. Napĺňa ma radosť z predstavy, že by som mal môj život zasvätiť Pánovi, ale i rešpekt a zodpovednosť pred týmto vznešeným poslaním.

Matúš Malec

Kátlovce

Matúš, ako si postupoval pri otázke objavovania svojho povolania? Bol nejaký rozhodujúci moment v tomto úseku tvojho života?

Napriek tomu, že som sa v roku 2021 rozhodol pokračovať v mojich štúdiách na vysokej škole SPU v Nitre, stále som otázku svojho povolania riešil. Prvý vážny míľnik nastal, keď som jedného dňa na facebooku zahliadol pozvánku na kurz „Cesty rozlišovania povolania – saleziánskym spôsobom (CRP)“. Na kurz som sa ale neprihlásil a čas plynul ďalej. O rok neskôr som bol už odvážnejší a prihlásil som sa. Avšak krátko po odoslaní prihlášky som zistil, že som niekoľko dní po prihlasovacej lehote. Na druhý deň ma telefonicky kontaktoval jeden z organizátorov. Povedal mi, že pokiaľ môj záujem trvá, tak sa môžem pridať. Prvé stretnutie sa malo začať o niekoľko hodín v Žiline. Mal som možnosť byť účastným tejto cesty a bol to požehnaný čas. Na tieto mesačné stretnutia som sa tešil a dnes

na ne rád spomínam. V mori povinností a hľadania boli pre mňa majákom počas môjho vysokoškolského života.

Ku koncu kurzu CRP sa odohral rozhovor s jedným z organizátorov. Čo si sa vtedy dozvedel? Čas sa krátil, pýtal si si v tom období znamenia od Boha?

Áno, ten rozhovor mám živo pred sebou. Povedal mi, že ako organizačný tím naplnili svoje poslanie a alegoricky to prirovnal ku ponuke švédskych stolov. Dodal, aby som si z ponuky vybral to, čo mi najviac chutí, a neostal stáť pri prestretom stole. O mimoriadne znamenia som Pána neprosil. Myslím si, že tento typ skúseností človeka vážne zaväzuje. Od Pána som si pýtal skôr schopnosť pochopiť to, k čomu ma povoláva, porozumieť tomu, čo som už prežil. Koncom septembra som sa zúčastnil jednej púte v zahraničí. Počas nej som sa len utvrdil v presvedčení, že si podám prihlášku do kňazského seminára. Celý proces som odovzdal do Božích rúk a pocítil som pokoj.

S akými očakávaniami si nastupoval do kňazského seminára? Ako prežívaš doterajší čas strávený v ňom? Čo si najviac ceníš vo formácii?

Do seminára som nastúpil plný očakávaní, predstáv a určite vo mne dlhodobo prevláda zvedavosť. Dostávame rôzne podnety od pedagógov i spolubratov, ale hlavne vnímam, že tento čas je tu preto, aby som ho venoval Bohu. Ako ročník budujeme naše

spoločenstvo, čo vnímam ako kľúčovú súčasť našej spoločnej formácie. Tento čas je priestorom, kde mám veľa príležitostí na rozvoj môjho osobného vzťahu s Pánom.

Richard Branický

Trnava-Modranka

Čo bolo charakteristické pre obdobie tvojho detstva? Kedy si začal prvýkrát riešiť otázku svojej budúcnosti a životného povolania?

Už ako malého ma veľmi oslovila rytierska tematika. S bratmi sme sa hrali doma na rytierov a vymýšľali si všelijaké dobrodružstvá, stavali sme si bunkre, kdekoľvek to bolo možné (áno, aj na strome). Dedko nám vyrobil drevené meče a štíty. Keď som si mal pred birmovkou vybrať svojho patróna, rozhodol som sa pre svätého Františka z

Assisi. Vedel som o ňom, že chcel byť rytierom. Otázkou môjho povolania som sa do nástupu na strednú školu nezaoberal. Kľúčové momenty v otázke môjho povolania sa viažu k projektu a k spoločenstvu Katarínka. Bolo to obdobie konfrontácie s vlastnou vierou, hodnotami a ľuďmi, s ktorými som sa vtedy stýkal.

V čom ťa formovala skúsenosť na Katarínke a čo ťa nakoniec priviedlo k tomu, že si sa rozhodol vstúpiť do aktívnej služby v tomto spoločenstve?

Po ukončení stredoškolského štúdia som sa rozprával s mojím bratrancom. Bol to práve on, kto mi ako prvý spomenul „Katarínku“. Na jeho podnet som sa prihlásil. Pre tých, ktorí projekt Katarínka nepoznajú, je to dobrovoľnícke občianske združenie na záchranu ruín kostola a kláštora sv. Kataríny Alexandrijskej v lese nad obcou Dechtice. Prevládala tu živá viera a úprimný záujem o človeka. Bol to pre mňa stret so živým spoločenstvom. Nadobudol som praktickú skúsenosť s tým, čo znamená byť sprevádzaný, a následne som sám mal možnosť v spoločenstve sprevádzať iných. Snažil som sa viesť ľudí k práci a k tvorbe spoločenstva. Služba ma učila byť pozorným a všímavým. Konkrétne príklady ľudí a ich duchovný život boli a sú pre mňa silnou inšpiráciou.

Aké boli tvoje ďalšie životné kroky? Máš nejaký obľúbený citát, ktorý sa spája s týmto obdobím?

Počas vysokoškolského štúdia na materiálovotechnologickej fakulte v Trnave som si kládol životnú otázku: „Kam vlastne kráčam?“ Bol to náročný čas rozhodovania sa. Po zložení štátnej skúšky som sa definitívne rozhodol, že si podám prihlášku do kňazského seminára. Rozhodnutie bolo výsledkom procesu: trávil som čas so sebou samým, s Pánom, zdieľal sa s ľuďmi, o ktorých som sa mohol oprieť, ale konečné rozhodnutie bolo na mne. Akoby sa mi skladala mozaika. Uvádžam tu citáciu z jedného žalmu, ktorý sa mi stal v tomto období veľmi osobným: „Zver svoje cesty Pánovi a on sa už postará.“ (Ž 37, 4) Späťne spoznávam, ako ma Pán viedol, aj keď som často nerozumel „prečo“. Viem, že Pán má pre mňa pripravené miesto, a túžim ho spoznávať.

Martin Szöllösi

KRÍZA ROZHODOVANIA SA

POHĽAD PSYCHOLOGIČKY

V dnešnej dobe čoraz viac zápasíme pri hľadaní nášho miesta vo svete. Kedysi ľudia žili podľa istých očakávaní: niečomu sa vyučili, potom uzatvorili manželstvo a mali rodinu, o ktorú sa starali. To všetko (na súčasné pomery) v pomerne mladom veku. Dnešný svet však ponúka širšie spektrum možností. Mladý človek žije podľa očakávaní do svojich približne dvadsiatich rokov. Súčasťou jeho predstáv je dokončiť školu (najlepšie aj vysokú), dobre sa zamestnať, zarobiť si, mať rodinu. No čím ďalej tým viac sa stretávame s tým, že mladý človek sa cíti stratený. Doštudoval vysokú školu a tým sa jeho dovtedy „nalinajkovaný život“ končí. Odtiaľ si chce užívať, chce

skúšať, chce mať odvahu v prekonávaní svojej komfortnej zóny. Konečne sa môže cítiť slobodný. A tak mení zamestnania, partnerov, veľa cestuje, a keď sa mu niečo nepáči alebo sa niekde necíti dobre, odíde. Napriek spontánnosti môže byť niekedy obtiažne sa rozhodovať. Ale ešte náročnejšie je robiť zásadné rozhodnutia a zostať im verný, aj keď do cesty prídu prekážky.

Za posledné roky sa dostáva do popredia pojem duševného zdravia a well-beingu (osobnej pohody a pocitu šťastia). Je samozrejme dôležité cítiť sa dobre a pracovať na tom, aby sme sa aj po duševnej stránke cítili zdravo. Pritom však zabúdame, že prekážky sú na to, aby sme ich prekonávali, nie aby sme sa im vyhýbali alebo pred nimi utekali. Ako sa v jednej knihe píše, „vydali sme sa po jednej ceste, ale pokukujeme po iných. Všeličo sme ochutnali, ale k ničomu sme sa nezaviazali a nikde nezostali. Len sa potlkáme životom.“ Sloboda je pojem,

ktorý v dnešnej dobe chápeme nesprávne. Slobodným je človek vtedy, keď ho nezáväzuje vonkajší svet – a to si vyžaduje stálosť. Stálosť ale nie je nehybnosť, nie je zaseknutie sa na jednom mieste. Stálosť je pevnosť vo svojich názoroch, budovanie hlbokých koreňov na jednom mieste, na ktorých je možné postupne stavať. Je to sloboda povedať prekážkam a vonkajšiemu svetu – nie! Je to odvaha byť verný svojmu rozhodnutiu – manželstvu, laickému apoštolátu, zasvätenému životu, a to aj napriek prekážkam. Ak sa pre niečo rozhodneme, nestávame sa v tej oblasti expertom hneď – to si vyžaduje čas, skúsenosti, vôľu pokračovať a zodpovednosť. Nie nadarmo jeden múdry púštny otec povedal – „K čomu je dať sa na remeslo a nenaučiť sa ho?“ K čomu je dať sa na cestu manželstva, laického či zasväteného života a nemať odvahu a vôľu sa týmto povolaniám učiť a zdokonaľovať sa v nich?

Nikdy nie je neskoro na rozhodnutia, no potrebujeme sa cvičiť vo vernosti, stálosti a zodpovednosti. Vtedy budeme schopní rozhodnúť sa pre našu životnú cestu a cítiť pritom slobodu a naplnenosť.

Sára Stasová
psychologička
Foto: internet

EVANJELISTA LUKÁŠ

NOSIČ PRÍJEMNÝCH BREMIEN

V advente sme začali v nedele čítať Lukášovo evanjelium. Lukáš je autorom evanjelia i Skutkov apoštolov a ako symbol mu prináleží býk. V staroveku bol býk výrazom božskej sily, plodnosti a nosiča bremien. Keďže tretie evanjelium sa začína a končí v Jeruzalemskom chráme, práve býk ako typické obetné zviera v chráme sa hodí k Lukášovi. Rozvíjajme teda obraz Lukáša ako nosiča bremien. Jeho evanjelium je najdlhšie a okrem neho aj Skutky celkovo prinášajú viac ako štvrtinu textu Nového zákona.

Lukáš bol vzdelaný Helén a prozelita. Z gréckeho mena Lukas, čo je asi skrátené latinské meno Lucius, sa nedá odvodiť grécky ani židovský pôvod nositeľa. Lukáš patril v rokoch 50 – 63 po Kr. medzi Pavlových sprievodcov. Okrem Nového zákona (Flm 24; Kol 4,14; 2 Tim 4,11), kde je označený za lekára, je v spise Prolog Lukáša (cca 200 po Kr.) údaj, že bol Sýrčan z Antiochie, zomrel vo veku 84 rokov v gréckej Boeotii a pochovali ho v Tébach. Dnes jeho telo spočíva v Padove. Svoje dvojdielo utvoril v rokoch 80 – 90 na základe Markovho evanjelia a iných zdrojov. V evanjeliu má cca 40 % vlastných textov, pričom jeho vlastné pramene sú: starodávne hymny (Magnificat, Benedictus, Gloria in excelsis, Nunc dimittis); príbeh o nájdení Ježiša v chráme; dávidovský rodokmeň z radov helénskych židov; skupina podobenstiev: o milosrdnom Samaritánovi, o neodbytnom priateľovi, o boháčovi a stodolách, o stratenej minci atď. Lukáš si do nákladu vybral časti Markovho evanjelia a vynechal tie, čo stavali do nepriaznivého svetla Ježišovu rodinu, Petra či zlyhanie učeníkov. Vynechal druhé zázračné nasýtenie, ale prináša dve vyslania apoštolov či učeníkov (Lk 9,1-2; 10,1).

Tak ako sa býk s nákladom veľa nachodí po cestách, aj Lukášovo dielo poznačila cesta. Cestu a početné putovania vidno v oboch spisoch. Evanjelium aj Skutky člení práve motív cesty. Evanjelium je v podstate cesta slova samotného Ježiša (putuje po Galilei Lk 4,14 – 9,50; koná veľkú cestu cez Samáriu do Judska

Lk 9,51 – 19,27; putuje po Jeruzaleme a okolí Lk 19,28 – 24,49) a po jeho nanebovstúpení (Lk 24,50-51||Sk 1,4-11) sa v Skutkoch apoštolov započína cesta apoštolov so slovom o Ježišovi (od Jeruzalema Sk 1,12 – 8,1 po Judsku a Samárii Sk 8,1b – 11,18 až do všetkých končín zeme Sk 11,19 – 28,31).

V rámci cesty Ježiša do Jeruzalema zaznie základný tón jeho poslania: „Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo.“ (19,10) Krásne to odráža veľkolepé podobenstvo o márnotrattom synovi v Lk 15, ktoré patrí do trojitého podobenstva o nájdení ovce, drachmy a syna a utvorí impozantný stred celého evanjelia. Je reakciou na obvinenie Ježiša, že jedáva s hriešnikmi, čo vyvolalo reptanie židovského magistéria (15,2). Podobne reaguje Ježiš pri mýtnikovi Zachejovi v Lk 19, kde nastal dokonca istý posun: nielenže stoloval s mýtnikmi, ale sám sa pozval k mýtnikovi; nerepcú tam len farizeji a učítelia zákona, ale všetci prítomní (19,7). Ježiš nereaguje už iba obrazne, ale priamo obháji Zacheja a svoj postup (19,9-10). Lukášova teológia alebo „mesiášsky vek spásy“ sa objaví pri Zachejovi, ale i v evanjeliu o Ježišovom detstve (Lk 1-2). Charakterizujú ju slová „ponáhľaj sa“ (1,39; 2,16), „dnes“ (2,11; 4,21), „musieť“ (2,49), „zostať“ (1,59), „radosť“ (1,14; 2,10). Stretnutie s Kristom prináša nový spôsob života: uzdravený slepec začal nasledovať Ježiša, hoci nemusel; Zachej začal vnímať blížnych, najmä chudobných, a nasledoval Krista svojím životom. Pokánie prináša radosť i odstup od majetku. A hoci Ježišovi nasledovníci opúšťajú všetko (5,11.28) a Dvanástim je zakázané brať si aj palicu (9,3), je možné aj popri majetku nasledovať Krista ako Zachej či ženy v Ježišovom sprievode, a dokonca aj mať všetko spoločné ako mladá cirkev (Sk 4,32).

Ježiš, veľký prorok, ktorý navštívil svoj ľud (Lk 7,16), sa veľmi často modlí a učí to aj nás. Ježiš je univerzálny záchranca. Priniesol spásu pre všetkých, no je pozorný a milosrdný k jednotlivcom, ktorí stáli v jeho dobe na okraji cesty: voči chudobným, ženám i Samaritánom, ktorých Židia pokladali za etnických hriešnikov. Lukáš prináša krásny literárny portrét Ježišovej matky. Tá nielen koná, ale i hovorí a dokonca iní hovoria o jej veľkosti. V predstavovaní postáv Lukáš použil porovnanie (pri počatí a narodení Jána Krstiteľa a Ježiša, porovná postoje Marty a Márie, mýtnika a boháča), aby vynikla veľkosť postáv. Evanjelium poznačené modlitbou, milosrdenstvom a pokáním plodí radosť. Lukáš nám núka časť z príjemných bremien, ktoré keď prijmem, paradoxne nadľahčia náš život.

Jozef Jančovič
dekan RKCMBF UK
Ilustrácia: enimerotiko.gr

TRNAVSKÁ NOVÉNA

HISTÓRIA

Dejiny Trnavy sú pretkané mnohými historickými udalosťami. Prvú písomnú zmienku o meste Trnava nachádzame v listine ostrihomského arcibiskupa Jána z roku 1211. Spomínajú sa v nej donácie príjmov miestneho kostola Ostrihomskej kapitule. Zaujímavosťou je, že Trnava bola prvým mestom na území dnešného Slovenska, ktoré získalo výsady slobodného kráľovského mesta. Bolo to v roku 1238. Význam Trnavy vzrástol po bitke pri Moháči v roku 1526. Uhorské kráľovstvo bolo v nasledujúcom období sužované osmanskými výpadmi. Ostrihomský arcibiskup Pavol de Vardy v dôsledku tureckého nebezpečenstva presunul sídlo ostrihomského arcibiskupstva a kapituly z Ostrihomu do severnejšej Trnavy. Ostrihomský arcibiskup často plnil aj štátne záležitosti, a preto väčšinu času prebýval v Bratislave. Trnava sa do roku 1820 stala oficiálnym sídlom ostrihomských arcibiskupov. Až ostrihomský kardinál Alexander Rudnay v roku 1820 vrátil sídlo arcidiecézy do Ostrihomu.

František Forgáč, ostrihomský arcibiskup a neskorší kardinál, v 16. storočí ako bohoslovec študoval v Ríme. Nechal namaľovať kópiu obrazu Panny Márie, ktorý sa nachádzal v kostole sv. Alexeja a Bonifáca v Ríme. Túto kópiu umiestnil po svojom návrate zo štúdií v trnavskom Dóme sv. Mikuláša. Turecké ohrozenie pre

Uhorsko opäť vzrástlo v roku 1663. Turci drancovali a plienili južné oblasti Slovenska a očakával sa ich postup smerom na Trnavu. Trnavčania hromadne opúšťali mesto a utekali do bezpečia. V júli 1663, pri postupe tureckých vojsk na Trnavu, obraz Panny Márie Trnavskej začal ronit krvavé slzy. Turci Trnavu pri svojom plienení zázračne obišli. Tento okamih nebol posledným, kedy Matka Božia Trnavská ochránila mesto a jeho obyvateľov. Zázračné slzenie sa opäť zopakovalo v júli 1708 počas kuruckých vojen. Priami svedkovia, ktorí videli slzenie, ho prisážno potvrdili. Slzenie obrazu Matky Božej sa opäť zopakovalo v krátkom období, už v auguste 1708, a hneď dva po sebe nasledujúce dni. Dóm sv. Mikuláša bol preplnený veriacimi. Prepošť Juraj Mártonfi všetky tieto zázračné udalosti zhrnul a v liste opísal ostrihomskému arcibiskupovi a kardinálovi Kristiánovi Augustovi Saskému. Tento zostavil komisiu 14 kňazov pre posúdenie zázračného slzenia obrazu Trnavskej Panny Márie. Na základe výsledkov skúmania a kladného stanoviska vyšetrovacej komisie bol obraz 19. novembra 1708 vyhlásený kardinálom Kristiánom Augustom za zázračný a bola povolená jeho verejná úcta.

Keď Trnavu zasiahla v roku 1710 ničivá morová epidémia, žiadne z opatrení mestskej rady pred šírením moru nezaberalo. Obyvatelia sa opäť utiekali k Trnavskej Matke o pomoc a jej orodovanie. Zástup veriacich, zhromaždený v Dóme sv. Mikuláša, vyšiel v spoločnej procesii s milostivým obrazom Panny Márie Trnavskej smerom na Trojičné námestie a po návrate do chrámu veriaci zaspievali spev Te Deum. Od tej chvíle už nikto na mor nezomrel. Trnavská Matka svojím mocným

príhovorom opäť pomohla obyvateľom mesta. Mesto Trnava ako poďakovanie uskutočnilo sľub, aby sa každú sobotu slúžila pod milostivým obrazom Trnavskej Matky sv. omša. Trnavčania žiadali v roku 1739 ostrihomského arcibiskupa a mariánskeho ctiteľa Imricha Esterházyho, aby milostivý obraz Panny Márie Trnavskej mal dôstojné umiestnenie v trnavskom dóme. Arcibiskup Imrich Esterházy sa rozhodol, že postaví pre obraz Božej Matky barokovú kaplnku, ktorá bude pristavená k severnej bočnej lodi. Stavba bola dokončená a posvätená v septembri 1741 a následne bol do nej umiestnený obraz Božej Matky.

Počas druhej svetovej vojny, v roku 1944, kňaz Ján Hlubík SDB a trnavský dekan Dr. Ambróz Lazík, ktorý sa neskôr stal biskupom a trnavským apoštolským administrátorom, povzbudzovali veriacich k opätovnej úcte a modlitbám k Trnavskej Panne Márii. Preto sa v novembri 1944 konala prvá Trnavská novéna – deviatnik k úcte Panny Márie Trnavskej. Tento rok si teda pripomínáme 80. výročie. Každý rok prichádza prosiť Trnavskú Matku o jej pomoc, orodovanie a materinský príhovor množstvo pútnikov. Medzi nimi nemôžu chýbať ani trnavskí Bohoslovci spolu so svojimi spolužiakmi z iných diecéz.

Panna Mária Trnavská, oroduj za nás!

Štefan Pálesch

Foto: Človek a viera, Branislav Zumrík; Mário Dobšovič

BLÁZON FRANTIŠEK

RECENZIA

Divadlo Teatro Colorato z Bratislavy nedávno premiérovu uviedlo autorský muzikál s názvom Blázon František alebo Nahý na námestí, ktorý je inšpirovaný životným príbehom známeho svätca z Assisi.

Píše sa rok 1224. Štyri deti – Ubaldo, Piccardo, Klára a Bernardo – sa vyberú hľadať sv. Františka, aby ho požiadali o zázrak uzdravenia pre vážne chorú Bernardovu mamu. Inšpirácia námetu pochádza z vtipne ilustrovaného komixu. Divadelná inscenácia je určená všetkým vekovým kategóriám, nielen rodinám s deťmi.

Textovú predlohu vo veršoch pripravila Zdenka Pašuthová. O zhudobnenie sa postarala vynikajúca hudobníčka Andrea Bučko.

„Assisi má dodnes svoju špecifickú architektúru. Hlavným motívom celého mesta sú strechy. Preto sme sa rozhodli použiť strechu ako východiskový scénografický prvok. Je to aj akýsi symbol detskej slobody. Všetky deti – pred osemsto rokmi i dnes – vylezú, kam sa im zachce,“ dodáva autorka scény a kostýmov Michaela Zajačková.

V muzikáli sa vo viacerých úlohách predstavia herci Peter Pavlík, Martin Toman, Radka Kopriva a Sebastián Franko.

Marek Mokoš

Foto: <https://colorato.sk/>

PRE MINIŠTRANTOV

DEŇ

otvorených dverí

15. MAREC 2025 | 09:30 - 15:30

duchovný program

zábavný program

prehliadka seminára

obed

KŇAZSKÝ SEMINÁR V NITRE

WWW.KSNR.SK

				5	9	7	3	
7		3					1	
6								
3			8			6	5	9
5				9	6	1	4	
9	1				7	2		8
	3	9						
8				3				
	6	7		1	8	3		

9		6			5	4	8	3
8	5	3				6	2	
		7					9	5
3	7				2			6
5	9		4					
		2				7		9
					1	4		
	4	5	6	3		8	7	
1		9	2			3		4

		3	5					
			8			6		
			1					
6				8		9		4
	7					5		8
		8			5	2	7	1
		5	4			8		9
8			3		2	7	5	6
		7		5	8		2	

						2		
2		5	3				6	7
	8		2	9				
			5			3		
	2	1	4	7				6
	7		9			4		2
3								9
				2			4	
	1				9			

OBJEDNÁVKA ČASOPISU

Ročník XXXVI.

Adresa: KSNR — ADSUM, Samova 14, 949 01 Nitra

e-mail: redakcia.adsum@gmail.com

Cena predplatného je 1,40 € za 2 ks ročne plus poštovné a balné.

(Možno predplatiť maximálne na jeden rok!)

Meno a priezvisko: .....

Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....

E-mail/Tel.: ..... Počet ks z každého čísla: .....

Objednávku vystrihnite, vložte do obálky a pošlite na adresu redakcie,
alebo vyššie uvedené informácie pošlite na e-mail redakcie.

Prosíme, časopis uhradte do dvoch týždňov od doručenia šekom
alebo prevodom na účet uvedený na prvej strane.

ADSUM
ČASOPIS BRATISLAVSKÝCH
A TRNAVSKÝCH BOHOSLOVCOV